

[Justitsministeren.]

kunne indbringe et fuldt funderet Forslag til at imødekomme det efter min Mening berettigede Krav, som det ærede Medlem her har rejst.

Jeg har dernæst nogle Bemærkninger at gøre til de ærede Medlemmer Fru Inger Gautier Schmit, Hr. Svend Nielsen og Hr. Carlsen-Skiødt. Alle tre ærede Medlemmer har efter min Mening i dyb Alvor fremsat ængstelige Betragtninger over, i hvilket Forhold Nævningerne kom, naar de ikke dømte overensstemmende med den juridiske Opfattelse af, hvad der er Lov, om de da ikke gjorde sig skyldige til Straf som Lovovertrædere eller blev Menedere, to alvorlige Konsekvenser, af hvilke den sidste vel endda er den værste. Jeg forstaaer meget vel den Ængstelse, der kan gribe Sindene, naar saadanne Tanker kommer op. Jeg vil derfor tillade mig lidt udførligt at svare paa de Bemærkninger, de tre ærede Medlemmer har fremsat. For det første maa jeg fastslaa, at Nævninger er Dommere, og at Nævningerne ikke er en Benaadningsinstitution, som kan lade Naade gaa for Ret og sige: Ja, vedkommende er skyldig, men det gør mig ondt for vedkommende, jeg synes, det er Synd, at han eller hun skal straffes, og saa vil jeg hellere sige: ikke skyldig. Det har Nævningerne ikke Lov til. Nævningerne er Dommere og skal dømme, selv om det gør dem ondt at dømme vedkommende skyldig. Nævningerne har, forinden Sagen bliver paabegyndt, afgivet edelig Forsikring om med Opmærksomhed at ville følge Forhandlingerne i Retten og samvittighedsfuldt at besvare de Spørgsmaal, som vil blive dem forelagt, saaledes som de finder ret og sandt at være efter Loven og Sagens Bevisligheder. De Spørgsmaal, der skal forelægges Nævningerne til Afgørelse, er først og fremmest, om tiltalte er skyldig i det Forhold, som Tiltalen angaar. Men desuden henhører ifølge Retsplejelovens § 885 under Nævningernes Afgørelse Spørgsmaalet om, hvorvidt nogen Grund, som udelukker Straf, eller hvorvidt saadanne i Straffeloven bestemt betegnede Omstændigheder, der hjemler Nedsættelse eller Forhøjelse af Straf udenfor den almindelige Strafferamme, er til Stede. Den almindelig er det ved Retsplejelovens § 896 bestemt, at i Bedømmelsen af Bevisernes Vægt er Nævningerne ikke bundne ved Lovregler.

Dette er, hvad Loven siger om Nævningerne, og i Henhold til disse Lovbestem-

melser har Nævningerne at udføre deres Dommerkald.

Nu spørges altsaa for det første: Kan en Nævning straffes, hvis han i sit Hverv ikke følger Loven? Dette er et Spørgsmaal, der kun kan rejses rent abstrakt. I Livet kan Spørgsmaalet ikke rejse sig, af følgende Grund: En Nævning, som gaar med til Kendelsen „ikke skyldig“, kan allerede af den Grund ikke rammes af Straf, at Stemmeafgivningen som bekendt er hemmelig. Naar der er faldet en Kendelse „ikke skyldig“ fra Nævningerne, er der ingen, der kan vide, hvilke Nævninger der har stemt for dette Resultat, og hvilke der har stemt imod det, altsaa kan der overhovedet ikke være Tale om at rejse nogen Straffesag. Derfor er det første Spørgsmaal, hvorvidt Nævninger kan straffes, fuldstændig klart at besvare derhen, at det kan de under ingen Omstændigheder.

Saa spørges der: Har en Nævning brudt sin Ed, hvis han dømmer anderledes, end den juridiske Teoris Opfattelse og med den sammenfaldende juridisk Domspraksis lærer, altsaa dømmer mod det, som man maa forstaa som Lovens rette Indhold, ret fortolket. Angaaende dette maa jeg sige som Svar, at en Nævning ikke kan siges at have brudt sin Ed, naar han ved at sige „ikke skyldig“ har handlet efter sin Overbevisning og Samvittighed, selv om Afgørelsen, hvis den skulde være truffet af en juridisk Domstol, vilde være faldet ud til Domfældelse. Og man maa jo gaa ud fra, at Nævningen har handlet efter sin Overbevisnings og sin Samvittigheds Bydende. Saa kan man naturligvis diskutere, hvorvidt det er rigtigt, at der er en saadan Forskel mellem Afgørelser, som er truffet af en Nævningedomstol, og Afgørelser, som er truffet af en almindelig Domstol. Det bliver saa en Diskussion om, hvorvidt man overhovedet skal have Nævninger eller ej. Men har man bestemt sig for Nævningeinstitutionen, maa man ogsaa gøre sig klart, at Nævningerne maa have Beføjelse til at træffe en Afgørelse efter deres Overbevisning, selv om Afgørelsen maatte stride mod en streng juridisk Opfattelse af Forholdet, og den offentlige Mening vil utvivlsomt i al Almindelighed støtte Nævningerne i dette.

Man maa ogsaa huske paa, at der altid rejses Kritik fra forskellig Side, naar man føler sig stødt over en Nævningekendelse, men man opholder sig ikke ved de mange kloge og udmærkede Nævningekendelser, der afsiges, for det anser man for at være en ren Selvfølgelighed. Det er